Titus
eller
Fyrste-Mildhed.

Lyrisk Drama
i
to Acter.

Oversat efter
La clemenza di Tito
af
Metastasio
og til Musik af
Mozart
ved
N. T. Bruun.

Kjøbenhavn.
Forlagt af Fr. Brummer. Trykt hos C. Græbe.
1823.

Personerne:

Titus, romersk Keiser.

Vitellia, Datter af den afdøde Keiser Vitellius.

Sextus, } to unge romerske Patricier.
Annius, }

Servilia, Sexti Søster.

Publius, Høvedsmand for den keiserlige Livvagt.

Lentulus, Anfører for de Sammensvorne.

Chor af Senatorer.

Chor af det romerske Folk.

Vagt.

Handlingen foregaaer i Rom.

Det kongelige Theater.

Lørdag, den 8de September, Kl. 7:

Titus,

Opera i 2 Akter; Musiken af Mozart.

(Paany indstuderet.)

Titus, romersk Keiser, ... Hr. Steenberg.
Vitellia, Datter af afdøde Keiser Vi-
tellius, ... Fru Sahlgreen.
Sextus, } to unge romerske Patricier, Frk. Lund.
Annius, } Hr. Zinck.
Servilia, Sexti Søster, ... Fru Liebe.
Publius, Høvidsmand for den keiser-
lige Livvagt . . . . . Hr. Ferslew.
Chor af Senatorer. Chor af det romerske Folk. Vagt

Handlingen foregaaer i Rom.

Forbi Kl. $9^1/_2$.

Klampenborg
Kuur- og Badeanstalt.

Søndag den 9de September, Kl. 4,

Table d'hôte

med Musik.

E. VINCENT.

---

oli.

gives paa Etablissementet

Første Act.

(Et Gallerie i Vitellias Pallads).

Første Scene.

Introduction.

Chor af Folket udenfor. Siden Vitellia; Lentulus med Chor af Sammensvorne; tilsidst Sextus.

Chor af Folket.

Rigets Fader, Titus leve!
længe, længe leve han!
Almagts Guder huldt omsvæve
skiærmende den ædle Mand!

Vitellia, (som er kommen ind med Lentulus og de Sammensvorne.

Kan I hiin Jubel høre?

De Sammensvorne.

Rædsom klang den for vort Øre.

Vitellia.
Romas Sønner! Hævnen tone!
Titus miste Liv og Krone!
Throneran, det er hans Brøde:
derfor den Forræder bløde!
De Sammensvorne.
Han bløde!
Chor (udenfor):
Rigets Fader, Titus leve! o.s.v.
Vitellia.
Lad Tyrannen Døden ramme,
som mig Thronen røvet har!
De Sammensvorne.
Titus straffe Hævnens Flamme!
Han med Uret Kronen bar.
Lentulus.
Mod bestele Romas Helte!
Spænder Hævnens Sværd ved Belte!
og før Natten bryder frem
Titus gaae til Gravens Hiem!
Vitellia (lyttende til Choret udenfor):
Folkets Røst ham Lovsang vier.
Lentulus.
Snart den høie Lovsang tier.
Romas Lov han haane tragter,
Keiserdatteren foragter,
og Berenice, Dig til Trods,
han lader herske over os.
Han under Skin af falske Dyder
sit Hiertes blinde Drivt kun lyder:

maa ſligt i hver en Romers Barm
ei vække Hævn og billig Harm?
Op, sværg: Tyrannen brat ſkal blegne!
for vore Glavind bør han segne!
thi kun hans Død kan os befrie!
hans Undergang beſlutte vi!

De Sammenſvorne.

Held os, ifald vort Fædreland
os engang Frihed ſkylde kan!

Lentulus.

Snart vorder Rom
Frihedens Helligdom!
O, for min Siel
hvad Gudbomsheld!

Recitativ.

Vitellia.

Siig mig: hvor dvæler Sextus?
Saae Du ham ei i Dag?

Lentulus.

Bort med den ſvage Yngling!
Hans fromme Hiertelag
for varmt ved Titus hænger.
Jeg troer, han vakler,
og offrer for Venſkab
det frie Romas Held.

Vitellia.

Hvor har Du ſidſt ham ſkuet?

Lentulus.

Ved Capitolium;

af Drømme giennemluet
stod han der taus og stum.

Vitellia.

Deeltog han Folkets Glæde?

Lentulus.

Han tog ei Deel deri.
Hans Kind saaes Taarer væde,
da Skaren foer forbi.
Hans Øie var nedslaget
og røbed sorgfuld Hu.
Ham i vort Samfund draget,
det har allene Du.

Chor af Folket (udenfor).

Vee over hver Forbryder,
som Titus sveeg i Nød!
Hør Troskabs Eed, som lyder:
Ham straffe Hævn og Død!

De Sammensvorne.

De bande som Forbryder
hvo Retfærds Stemme lyder!

Lentulus.

Hans Død os Pligten byder!
Ved Frihedssværdets Stød
han finde skal i Dag sin visse Død!

De Sammensvorne.

Ja, Titus finde skal i Dag sin visse
Død!

Han segne!

Vær modig! lad ham blegne!
Bort Forsæt Pligten bød!

Vitellia og Lentulus.
Vi straffe en Forbryder!
Vee! Hævnens Time lyder!
Vi sværge her hans Død!
(Lentulus gaaer med de Sammensvorne).

Sextus (kommer fra den modsatte Side):
Prindsesse —

Vitellia.
Ti kun! Du vil dog kun gjentage, hvad Du alt hundrede Gange har sagt: „Lentulus er med i Sammensværgelsen. Alt er beredt! Capitolium skal stikkes i Brand —: der skal han falde!"

Sextus.
Vitellia!

Vitellia.
Ville I maaskee ikke forstyrre den svage Keiser i hans Bryllupsfest med hans Berenice? Ville I tøve, I Romere, indtil han hæver denne fremmede Qvinde op paa Thronen? paa den Throne han fraranede mig! — Ha, I hebde Mænd, og ere —! Tal! hvortil denne Nølen?

Sextus.
O, Guder!

Vitellia.
Suk! evig og altiid Suk!

Sextus.

O, min Elskede! hvor kan Du nedsætte vort Mod, fordi vi ikke ville opoffre en Mand, som er Rigets Fader — som er vor Ven? O, tænk Dig ham, den vennesalige, den høie Helt, hvis hele Liv er en Række af ædle Handlinger! Skal Dyden belønnes: da tykkes hans Skatte ham ikke rige nok; skal Misgierningen straffes: da anstrenger han hver Evne i sin milde, misfundelige Siel, for at undskylde Forbryderen! Hver Dag, som han ikke kan udmærke med Velgierninger, anseer han for tabt.

Vitellia.

Net saa, ædle Sextus! bliv ved, i mit Paahør at rose min svorne Fiende! Har Du glemt, at han sidder paa den Throne, som hans Fader ranede fra min? Veed Du ikke, at han bedrog mig, smigrede mig, indtil jeg — o! at jeg maa tilstaae det! — indtil jeg var nær ved at elske ham! Og nu, nu lokker han Berenice frem af en Afkrog paa Jorden, og foretrækker hende for den ædleste blandt Romas Døttre, for Keiserdatteren!

Sextus.

Du veed jo, at han var uskyldig i Berenices Komme.

Vitellia.

Saa? virkelig? uskyldig? o, den uskyldige Kei-

ser! og Du, Blinde, Blinde! — Vist er Titus uskyldig! o ja! (med bitter Latter): Ha! ha! ha! uskyldig! — Men alligevel fældede han de kielneste Taarer, da hun for nogen Tiid siden forlod hans Hof! alligevel modtog han hende igien med sværmerisk Henrykkelse! — Dog, Alt dette betyder intet, er aldeles uskyldigt! Ikke sandt? Den taabelige Vitellia drømmer, har Syner, naar hun heri seer den ømmeste Kierlighed?

Sextus.

Prindsesse — dersom Din Skinsyge —

Vitellia.

Skinsyge? er det Skinsyge, ikke at kunne taale Foragt? Mand, som Du kalder Dig, Du siger, at Du elsker mig —

Sextus (griber hendes Haand.)

O! kunde Du skue ind i dette Hierte!

Vitellia.

Og for hiin Priis vover Du ikke offentlig at stride om min Besiddelse? (hun trækker sin Haand tilbage.) Gaa, min fromme, sagtmodige Sextus! jeg fritager Dig for Dine Løvter! Maaskee findes der vel et virksommere Redskab for min Hævn. (Hun vil gaae.)

Sextus.

Vitellia! blot endnu et Ord! —

Vitellia.

Lev vel!

Sextus.

Vitellia — bliv! Ja, jeg tilstaaer det: jeg ene var Skyld i Opsættelsen! Men nu — hører mig,

I Usynlige! jeg sværger Dig atter, at fuldbyrde Alt, Alt hvad Du forlanger.

Duet.

(Under Ritornellen er Vitellia vendt om.)

Sextus.

Frit over mig Du byde!
see, jeg Dit Vink vil lyde!
Du er mig Livets Krone!
Alt vil jeg offre Dig!

Vitellia (med Kraft):

Vel da! før Soel sig hæver,
ei Titus mere lever.
Han sidder paa den Throne,
som Himlen skienked mig.

Sextus.

Alt mig Din Harm opflammer!

Vitellia.

O, Fryd! snart Hævnen rammer!

Sextus.

Lad Dine Øines Flammer
mig giøre seierriig!

Begge.

Ubøielige Skiebne!
min Siel med Kraft Du væbne!
Læg Styrke i mit Hierte,
og giør det uforsagt!
Lær det at trodse Smerte!
Vel! Offret vorde bragt!

Anden Scene.

Vitellia. Sextus. Annius.

Annius (til Sextus):

Iil, Ven! Titus vil tale med Dig.

Vitellia.

Da skynd Dig, Sextus! Oieblikkene ere ham kostbare —: han berøver sin Berenice dem.

Annius.

Du giør ham Uret, Vitellia. Nylig er hun reist herfra ifølge Keiserens Befaling.

Sextus.

Hvorledes?

Vitellia.

Hun er borte!?

Annius.

I forundre Eder med Rette. Den Helt, der behersker sig selv med samme Kraft, som han behersker Verden, har overstaaet den smertelige Skilsmisse. Det stolte Roma græder af Glæde. Jeg var selv Oienvidne.

Vitellia (afsides):

Ha! Haab —!

Sextus (ligeledes):

Hvilken Høimodighed!

Vitellia.

Hvor hun, den Stolte, maa have raset ved denne beskiæmmende Befaling! Jeg i hendes Sted

— ha, Furier! jeg kan tænke mig det — men overleve det kunde jeg ikke!

Annius.

Raset, siger Du? tvertimod! Hun var blidelig rørt. Øm Veemod trillede i hulde Draaber ned ad hendes blege Kinder. Hun forlod Titus — men man saae, at hun forlod ham, ledsaget af hans Høiagtelse og Kjerlighed. I Skilsmissens Time havde hun den Trøst, at det tunge Offer kostede hendes høie Elsker ligesaameget som hende.

Vitellia (med qvalt Harme):

Man kan vel forstille sig —!

Annius.

Nei, Vitellia! Begge seirede; — men, det saae man: med Siels-Kamp!

Vitellia (sagte):

Hvilken ny Straale af Haab farer igiennem min Siel! — (til Sextus): Sextus! tøv endnu med Fuldbyrdelsen af hvad jeg paalagde Dig.

Sextus.

Men min Løn?

Vitellia.

Er Dig vis!

Aria.

Vil Du mit Hierte vinde,
lad da al Mistro svinde.
Du ei min Siel maa nage
med bange Tvivl og Frygt!
liid paa min Ømhed trygt!

Den, som paa Troskab bygger,
sin Hiertero betrygger;
men Aarsag til sin Klage
faaer Manden, i hvis Barm
er evig Frygt og Harm.
Hvo stedse ahner Svig,
giør sig ulykkelig.

(Hun gaaer.)

Tredie Scene.

Sextus. Annius.

Annius.

Endelig nærmer det Øieblik sig, som skal giøre mig til den Lykkeligste blandt alle Dødelige! Allerede længe, Ven, har jeg havt Dit Løvte — opfyld det nu: giv mig Din Søster, den ædle Servilia, til Huustro. Da mangler der intet til vor lyksalige Forbindelse, undtagen Keiserens Samtykke; — og saa det tør jeg vente mig.

Sextus.

Dit Ønske, Annius, er min Lov. Alt længe var det mit Hiertes Trang, at see vort gamle Venskab knyttet endnu tættere ved Blodets Baand.

Annius.

Din skiønne Søster er mig dyrebarere end Livet!

Sextus.

Hvem skulde kunne giøre Dig hendes Besiddelse stridig? Hun elsker Dig, som Du elsker hende.

De evige Guder beskiærme Eders Kierlighed. Titus er retfærdig.

Annius.

Det veed jeg, og dog frygter jeg! —

Sextus.

Frygt intet, min Annius. Glem ikke Din trofaste Broder, der saa gierne seer Andre lykkelige, endskiøndt han selv — ! — Dog stille med det! Naar det høie Venskab taler, maae vore egne Lidelser tie!

Sextus og Annius.

Duettino.

O, Venskabs Himmelflamme,
Du brænder i vor Barm!
uskiftelig den samme
i Glæde som i Harm!

(Efter et Ophold, hvori Sextus kaster sig i Annius's Arme, iler han lidenskabelig ud. Annius følger bestyrtset efter ham.)

Fierde Scene.

(Atrium i Jupiter Stators Tempel, med aaben Udsigt til en offentlig Plads, paa hvis ene Side en stor Trappe, som fører op til Capitolium. I Forgrunden et ophøiet Sæde for Keiseren. Marsch, under hvilken romerske Lictorer, og dernæst Titus, ledsaget af Sextus, Annius og romerske Senatorer komme fra Capitolium, fremmede Gesandter derimod med Slaver og Foræringer, tilligemed Publius, Vagt og Folket fra den modsatte Side. Naar Titus har taget Plads, stille Sextus, Annius og Senatorerne sig ved hans Side, og Folket istemmer følgende:)

Chor.

Velsigner, Himlens Guder,
Ham, som os Held bebuder!
Hil Titus, Roms Beskiærmer,
sit Riges Haab og Fryd!
Velsigner vor Fyrste!
den Bedste! den Største!
hiint Mønster paa hver Dyd!
Hans Folk sig Altret nærmer
med Bøn for Thronens Pryd!

(Ved Chorets Slutning komme Sextus og Annius fra forskiellige Sider, og tage Plads blandt Senatorerne.)

Publius (træder frem, til Titus):

Senatet gav Dig i Dag Navn af Folkets Fader — aldrig var nogen af dets Raadslutninger retfærdigere! tag naadig derimod. (med høi Røst:) Hil, Titus, Folkets Fader!

(Man hører Pauker og Trompeter under Jubelraab af Folket:)

Hil Titus, Folkets Fader! Hil ham! Hil ham!

Publius (træder igien tilbage.)

Annius (træder frem for Thronen.)

Ikke allene dets Fader, men dets Skytsgud! Roms Senat beder Din Mildhed tilstæde, at vi maae oprette Dig et Tempel mellem Nationens skiærmende Genier. Da hæve vort Viraksoffer og vor Tak sig til Dig fra Dit eget Alter!

Publius (pegende paa Gesandterne, der falde paa Knæe.)

See her disse Afsendinger fra fremmede Folkeslag, der underkaste sig Dit milde Scepter! Tillad, at vi anvende deres rige Gaver til dette hellige

Brug! Forsmaa ikke Beviserne paa vor Kierlighed, Du, vor Skytsgud!

(Pauker og Trompeter som før.)

F o l k e t.

Hil, Titus! vor Skytsgud! Hil Ham! Hil Ham!

T i t u s (vinker ad Gesandterne; efter et høitideligt Ophold):

Romere! Eders Kierlighed var og er mit eneste, mit høieste Ønske! men den maa ikke være blind, eller bringe mig og Eder selv til at rødme. Jeg kiender intet ømmere, intet kierere Navn, end det hellige Fadernavn I have skienket mig, og jeg vil stræbe at fortiene det. At efterligne de høie Guder er min Fryd; de selv bevare mig fra den Formastelse, at ville kappes med dem! Vee Ham, som glemmer, at han er Støv! — (til Gesandterne): Dog modtager jeg Eders Gaver; men, Romere, jeg ønsker dem anderledes anvendte. Hører mig: det forfærdelige Vesuvius er atter brudt ud med grændseløs Vælde. Ildstrømme hæve sig af dets gloende Svælg! Frugtbare Agre, blomstrende Stæder ligge begravne under Lava og Ruiner! De ulykſalige Indvaanere flygte omkring uden Tag og Ly! Hvad Flammerne sparede, fortære Jammer og Elendighed! Romere! bringer Eders Guld didhen: der aftørrer det Taarer — der lindrer det Nød! —: Saaledes, Romere, reise I mig det skiønneste Tempel.

A n n i u s.

Sande store Helt!

Publius.

O, Du Fader for Dit Folk!

(Pauker og Trompeter som før.)

Folket.

Hil Titus! vor Fader! Hil Ham! Hil Ham!

Titus.

Nok, mine troe Børn! (han reiser sig; til de øvrige Tilstedeværende): Jeg takker Eder! med rørt Siel takker jeg Eder! lever vel!

(Marschen gientages. Alle forføie sig bort, undtagen Titus, Sextus og Annius. Titus stiger ned fra sit Sæde.)

Annius (sagte til Sextus):

Tal nu for min Lykke.

Sextus.

Min Keiser! den skiønne Berenice kunde Du lade drage bort! —

Titus (med Smerte):

O, Sextus! hvorom minder Du mig? Skrækkelige Time! — Men nok: jeg har seiret — hun er borte! Ogsaa dette Offer for Staten — Guderne være lovede! det er fuldbragt. — Roma ønsker at see en af sine egne Døttre ved min Side paa Thronen — jeg har valgt, og jeg haaber lykkeligt! Siden Kierlighed ikke maatte knytte mit Hiertes Pagt, saa lad Venskab giøre det! — Sextus! Du er af den gamle keiserlige Stamme — (tager hans Haand.) Din Søster skal være min Brud.

Sextus (overrasket):

Servilia!?

Titus.

Ja.

Annius (sagte):

O, jeg Ulykfalige!

Sextus (sagte):

O Guder! arme Annius!

Titus.

Du tier, Sextus?

Sextus.

Din Naade overrasker mig — jeg kan ikke finde Ord — (sagte til Annius): O, min Ven! —

Annius (sagte):

Mod, mit Hierte! (høit): Keiser! tillad mig at tale i min Vens Navn — fra Barndommen af har jeg kiendt hans Hierte, som han læser i mit. Hans Søsters Lykke forekommer hans Beskedenhed altfor stor. Men hvor kunde Du giøre et værdigere Valg? Ingen af Romas Døttre fortiener at være Titi Gemalinde, undtagen den skiønne, ædle, dydige Servilia!

Sextus (afsides):

Og saaledes taler Annius!

Titus.

Velan, min Annius! siden Du er en saa god Tolk for Broderen, saa vær ogsaa min Talsmand hos Søsteren. Gaa og forkynd hende mine Ønsker. Og Du, elskede Sextus! forjag Dine Betænkeligheder. Fra nu af er Du min Throne nærmest. Hvormange Fyrster maae ikke misunde Titus? han har en Ven nærmest ved sin Throne!

S e x t u s (endnu stedse forvirret):
Keiser! — Din Godhed gaaer forvidt! —

T i t u s.

Dersom Du nægter mig Veldædigheds og Taknemmeligheds høie Glæder — o, hvad beholder mit Hierte da tilovers?

A r i a.

En Herskers Fryd paa Thronen,
o, det er ikke Kronen!
det er hans Magt at gavne;
den letter Kronens Vægt.
Hvad har jeg, hvis jeg taber
den Fryd mig Veldaad skaber?
O, lad mig aldrig savne
det helligste blandt Navne!
som F a d e r vil jeg favne
min store Børneslægt!

(Han gaaer med Sextus.)

F e m t e S c e n e.

A n n i u s; siden S e r v i l i a.

A n n i u s (allene):

Hvad har jeg giort!? — Dog nei! det bør ikke angre mig! Jeg har kun opfyldt min Pligt. Tilbedte Servilia! havde jeg berøvet Dig Romas Keisersæde, blot for ikke selv at miste Dig, saa havde jeg kun elsket min egen Fryd, men ikke Dig. O, mit Hierte, søg at glemme Dit fordums

Blændværk! Servilia er ikke mere min Brud: — hun er min Keiserinde. Kierligheden maa forvandles til Ærefrygt. Vær lykkelig, høie Herskerinde! Naadige Guder! tager al mit Livs Held og lægger det til hendes Lyksalighed! Annius vil glæde sig — og døe! Lev vel, min Siels Afgud! aldrig skal nogen kielen Tone til Dig mere vanhellige mine Læber! Guder! hun kommer! — o, aldrig før saae jeg hende saa skiøn!

Servilia.

Min Annius! —

Annius.

Tie, Servilia! denne Benævnelse er nu Brøde.

Servilia.

Hvorfor?

Annius.

Fordi — (afsides:) O, hvilken Marter!

Servilia.

Fordi? — bliv ved!

Annius (afsides):

Dette Øieblik er qvalfuldere end Døden! — (høit:) Viid, at Titus —

Servilia.

Hvad han? — Du ængster mig!

Annius.

Vælger sig en Gemalinde — jeg skal forkynde Dig dette Budskab — og hans Valg! — er Du!

Servilia.

Milde Guder! Jeg?!

Annius.

Ja, den skiønneste, den dydigste Romerinde — den, som er Thronen værdigst — Dig! Lev vel, Keiserinde! (vil gaae).

Servilia (forfærdet):

Bliv, Annius! bliv! Siig mig —

Annius.

Lad mig gaae! Jeg forraader en hellig Pligt ved at blive! — Lev vel, elskte Brud!

Duet.

Annius (knæler):

O, tilgiv det piinte Hierte
dette Navn, som Ømhed lærte!
Læben kan sig ei afvænne
med den dyrebare Lyd!

Servilia (løfter ham op):

Elskte Annius! mit Hierte
ene Du at elske lærte!
evig det for Dig skal brænde,
Du, mit Haab! mit Held! min Fryd!

Annius.

Himlen er i disse Toner!

Servilia.

Du er meer end Glands og Kroner!

Begge.

O, min Elskte! Du allene
giør mig Livet sødt og kiert.
Hvis jeg Dig, mit Alt, skal miste,
o, da lad mit Hierte briste!

Døden skal os huldt foreene:
dette Offer er ei svært!

(De gaae ud.)

Siette Scene.

(Gallerie med Udgange til Keiserens Hauge.)

Titus. Publius.

Titus.

Hvad bringer Du, Publius?

Publius (rækker ham en Rulle Pergament):

Fortegnelsen over de Forbrydere, som have vovet at spotte Dine Forfædre.

Titus.

Bort! jeg vil intet see — ikke kiende disse Navne! Er det da stedse Fyrsternes Lod at være omringede af Smigrere og Angivere?

Publius.

Min Keiser! —

Titus.

Jeg vilde ikke krænke Dig, Publius. Men jeg hader Angiverne — de skulle herefter have samme Straf som Forbryderne. Kan Hævnen gavne den Døde?

Publius.

Men Retfærdighed kræver —

Titus.

Brugde Retfærdigheden sin fulde Strenghed, vilde Jorden snart forvandles til en Ørken! Hvor

findes den, som ikke bærer nogen Skyld, den være stor eller liden? Lader os undersøge vore egne Hierter, og da tro mig: sielden findes Dommeren selv aldeles uskyldig og fri for den Brøde han straffer.

Publius.

Men Een har endogsaa vovet at spotte Dig, Dig selv! —

Titus.

Og hvad da? giorde han det af Letsind, da agter jeg det ei; var det Ufornuft, da ynker jeg ham; har han Ret, er jeg ham Tak skyldig; og er det Ondskab — saa tilgiver jeg ham.

Syvende Scene.

Servilia. Titus. Publius.

Servilia (kommer ængstelig ind.)

Keiser! — (hun knæler.)

Titus.

Hvad giør Du, Servilia! staae op, min hulde Brud!

Servilia.

Herre! giv mig endnu ikke dette høie Navn! hør mig først! — jeg maa aabenbare Dig en Hemmelighed.

Titus (vinker ad Publius, som gaaer ud).

Tal!

Servilia.

Annius forkyndte mig Din høie Villie, Din

Naade. Du vælger mig til Din Brud; jeg bør være Dig taknemmelig: det bliver jeg, ved at lade Dig læse i min Siel. At tie var at forraade og bedrage Dig.

Titus.

Aabne dette skiønne Hierte for Titus!

Servilia.

Jeg tilbeder, jeg beundrer Dine Dyder — men, ak! mit Hierte —!

Titus.

Bliv ved!

Servilia.

— Er ikke mere mit: allerede længe har det tilhørt Annius. Jeg elskede ham, inden jeg endnu vidste hvad Kierlighed var. Jeg kan ikke glemme ham! jeg kan ikke skienke nogen anden de Følelser, som ene tilhøre ham! — Jeg veed, det er Forbrydelse at modsætte mig min Keisers Villie; men Du maatte vide Alt. Bævende giør jeg Dig den Tilstaaelse: vil Du endnu have min Haand — her er den!

Titus.

Takkede være de evige Guder! Saa seer jeg da een Gang et Ansigt uden Maske! saa finder jeg da et Menneske, der vover at møde mit Mishag med Sandhed!

Servilia.

Dit Mishag! —

Titus.

Det har Du ikke — Du har min Taknemmelighed! Jeg har lært at kiende to høimodige Hierter:

Annius opoffrer sin Lykke, for at see Dig paa en Throne, som Du afslaaer, for at være ham tro! Og denne skiønne Pagt skulde jeg sønderrive? nei, det kan Titus ikke! Frygt intet, hulde Servilia! vær min Datter, istedet for min Gemalinde. Annius skal blive Din; jeg vil selv foreene Eder. Guderne skienke mig Midlet til hans Lykke. O, havde Fædrenelandet mange Borgere, der lignede Eder!

Servilia.

O Titus! Keiser! Du, det menneskelige Kiøns Lyst! hvorledes skal — hvorledes kan jeg takke Dig!? —

Titus.

Vil Du give mig nogen Løn, Servilia, saa indskyd mit Folk Din Oprigtighed, og lær det, at Falskheden, som smigrer, er ikke Titus saa kier som Sandheden, der saarer.

Aria.

Hyldeb Alle nær ved Thronen
Sandheds klare Alterflamme,
o, hvor let var da ei Kronen!
Fyrstenavn var Salighed!
Da forsvandt de mange Qvaler,
som Beherskeren nu ramme;
kun, naar Sandhed til ham taler,
vandrer Lykken i hans Fied!

(Han gaaer.)

Ottende Scene.

Servilia; siden Vitellia.

Servilia (allene):

Er det sandt, hvad jeg hørde? er det muligt? Hvorledes, hos hvem skal jeg give mit Hiertes Følelser Luft? O, vidsde jeg en Ulykkelig, som jeg kunde glæde! —

Vitellia (afsides, i det hun træder ind):

Hun er henrykt! Saa er det da sandt! (høit): Tør jeg nærme mig, for at hylde min ny Beherskerinde? O, hvor skiønne ere ikke de glædetindrende Øine, som have skilt den arme Titus ved hans Rolighed!

Servilia.

Du spotter mig, Vitellia; jeg gaaer.

Vitellia.

Vil Keiserinden ikke engang værdige mig et Blik? —

Servilia.

Mit Hierte staaer aabent for Glæde — ikke for ufortient Haan. Lev vel!

(Hun gaaer).

Niende Scene.

Vitellia, siden Sextus.

Vitellia (allene, rasende):

Ha! hun trodser, spotter mig! — Foragt — af hende og ham! Med hvilken Stolthed hun be-

tragtede mig! Grusomme Titus! det var Dig da ikke nok, at foretrække Berenice for mig? ogsaa hende, ogsaa Servilia! Enhver er Din Kierlighed værdig, kun ikke Vitellia, Keiserdatteren! Ha, bæv for min Hævn, Utaknemmelige! — Endnu i Dag skal Dit Blod —!

Sextus (kommer).

Stolte Vitellia! —

Vitellia.

Velan, min Helt! hvad bringer Du? — Staaer Capitolium i Brand? Svømmer Titus i sit Blod?

Sextus.

Endnu ei.

Vitellia (med haanlig Latter):

Endnu ei! ha! ha! ha! Jeg veed det, tappre Yngling!

Sextus.

Befalede Du mig ikke selv at tøve?

Vitellia.

Og det Bud opfyldte Du saare nøiagtigt! Veed Du da ikke den nye Fornærmelse Titus har tilføiet mig? Jo, Du veed den; men alligevel tøver den brusende Elsker! I Henrykkelsens Timer sagde Du saa ofte, at vore Hierter vare eet, og besieledes af samme Følelser, — o, hvor slet forstaaer Du ikke, hvad der foregaaer i min Siel!

Sextus.

Dersom blot nogen Grund kunde retfærdiggiøre mig, naar jeg —

Vitellia.

Nogen Grund? Du har tusinde, naar Du vil være Mand og befrie Dit Fædreneland. See, Ærens Bane, Veien til Thronen staaer Dig aaben. — Kan min Haand giøre Dig lykkelig? — see, her er den, iil, hævn mig, og jeg er Din! Vend tilbage, farvet med Tyrannens troløse Blod, og jeg skienker Dig min hele udeelte, brændende Ømhed!

Sextus.

O, Vitellia! —

Vitellia.

Du tøver endnu? Saa viid da: Titus eiede min Kierlighed; det var for hans Skyld jeg ikke kunde elske Dig.

Sextus (heftig og bævende):

For Hans Skyld?!

Vitellia (bliver ved med Lidenskab):

Ja! og uagtet mit Had, saa hvis han bliver i Live, kunde han endnu vorde Dig en farlig Medbeiler! jeg indestaaer for intet. Derfor, kan Ærgierrighed, Udsigt til Glands og Vælde ikke opflamme Dig, saa hør i det mindste Skinsygen, og bliver Du ogsaa døv og følesløs ved dens Røst, saa er Du den Usleste blandt alle Dødelige, og min Harme og min Kierlighed lige uværdig!

Sextus.

Hold inde, Vitellia! — Velan! det skee! — skiøndt hver Blodsdraabe iisner i mine Aarer! — Jeg vil døve den indvortes Stemme, som raaber: „Stands, utaknemmelige Sextus!“ —

Jeg vil kun høre Dig, kun see Dig! Han skal falde, endnu i Dag — i denne Time! — Snart skal Du see Capitolium i Flammer, og dette Sværd — hører mig, I Hævnens Guder! — dette Sværd nedlægger jeg, farvet med hans Blod, for Dine Fødder!

Vitellia.

Ha! nu er Du mig værdig! — Gaae, iil — inden Dit Mods Flammer slukkes. Den skiønneste Løn venter Dig!

Sextus.

Aria.

Elskte! Du, som mig fryder,
see, jeg Dit Vink adlyder!
jeg giør hvad Du mig byder.
Guder! modtag min Eed:
jeg er til Hævn bereed! —
Naar blot til mig Du smiler,
til Hævn for Dig jeg iler.
Hvor Død og Farer truer
min Siel kun mindes Dig!
Ak! Haabet liig,
smiil huldt til mig!
Elysium jeg skuer,
naar jeg betragter Dig!
Hvad er vel Sceptrets Vælde,
hvad Thronens Glands og Pragt
mod Skiønheds Tryllemagt?

Du seer mig uforsagt!
jeg skal Din Fiende fælde!
(Han iler ud).

Tiende Scene.

Vitellia; siden Publius og derpaa Annius.

Vitellia (allene).

Omsider! omsider! — Du skal erfare, Titus, at om min Skiønhed var for afmægtig til at røre Dit Hierte, var den dog mægtig nok til at giøre Dine Venner troløse, og Du skal angre —! — Hvad er det, Vitellia? bæver Du i den afgiørende Time? skam Dig! (med ufrivillig Gysen): Hvad er det for en Gysen, som farer igiennem alle mine Nerver? Hvem er det, som sukker saa ængstelig? — Tys! Tys! — Bort! — Skeer det nu!? (med Rædsel): Sextus! hold inde! (fattende sig): Dog nei, fat Mod! Skridtet er giort fremad — nu at træde tilbage var Undergang! Lad falde, om vi endogsaa selv skulde sønderknuses!

Publius (kommer):

Du her, Prindsesse? Ild! i dette Øieblik begiver Titus sig til Dit Pallads.

Vitellia (forfærdet):

Titus til mit Pallads! — (fatter sig hurtig): Hvad vil den store Keiser hos mig?

Publius.

Du veed det ikke? Han —

Annius (kommer).

Vitellia! Keiseren ønsker at tale ene med Dig. Han formodede at treffe Dig i Dit Pallads, og ilede —

Vitellia (endnu stedse med dulgt Ængstelse):

Et Besøg, som høilig undrer mig! —

Publius (til Annius):

Hvi fortie hende Aarsagen? (høit): Prindsesse! jeg frydes ved at være den første, som forkynder Dig den glædelige Tidende: Titus har nylig i Senatet besluttet at dele Thronen med Dig som hans tilkommende Gemalinde.

Vitellia (overrasket):

Med mig!? Ha, Spot!

Annius.

Det skulde vi vove imod Dig?

Publius.

Hil Dig, høie Keiserinde!

Vitellia, (stirrer som forvildet hen foran sig).

Almægtige Guder! — Hvor skal jeg tye hen!? Sextus! — o, Sextus!

Publius.

Prindsesse, Keiserens Bud —

Annius.

Tøv ei længer!

Terzet.

Vitellia (som i Vildelse):

Tøver! — Jeg skal komme! —
Sextus! — O Vee! —

Er alt Timen omme!? —
Forledt af Vredens Domme
jeg lod en Udaad skee!
O Qval! — o Nag! — o Harme!
I rase i min Barm! —
I, Guder, Jer forbarme:
afvend hver Morderarm!

Annius og **Publius** (paa samme Tiid, afsides, og betragtende **Vitellia**):
Hvor kan ei Fryd forvilde
Menneskets svage Siel! —
(høit til **Vitellia**):
Du Tiden ei maae spilde!
hisset Dig venter Held.

Vitellia styrter ud; **Annius** følger efter, men holdes tilbage af **Publius**.

Publius (med en betænkelig Mine):
Annius! hvad er dette?!

Annius.

Jeg kan selv ikke forklare mig hendes Adfærd.

Publius.

Jeg er gammel, og har oplevet meget; — dette, det staaer mig ikke an!

Annius.

Lad os tie!

Publius.

Tie — ja! Men ogsaa vaage! Vælg Du Din Post; jeg veed min. (De gaae ud ad forskiellige Sider.)

Ellevte Scene.

Decorationen fra fierde Scene.

Sextus (allene):

Recitativ.

O Guder! mit Hierte bæver! —
Hvilken Storm i min Barm! —
Sieleangest mig griber! — mig fremdriver —
mig standser! —
Hver Luftning, hver Skygge mig Skræk indjager! —
Ak! ei jeg troede Brødens Straf
saa hurtig med sin Marter fulgde Daaden! —
Men, fuldendes den maa!
Dog vil jeg freidig gaae min Død imøde! —
Jeg freidig!?
Kan Mod da parres med Bedrag? —
Troløse Sextus!
Du Landsforræder! —
det Navn er rædsomt!
og dog Du haster det at fortiene?! —
Husk, hvem Du sviger,
ham, den største,
den retvise,
den bedste Fyrste Jorderig besidder!
ham, som Du skylder hvad Du er, hvad Du eier!
(bitter):
Vel han fortiener den Løn Du ham giver:

Dig hæver, han, sin Yndling,
og hans Morder Du bliver! —
(med Rædsel):
Mig sluge Afgrundssvælget før det jeg vorder! —
Mig Modet svigter, o Vitellia!
Din vilde Hævntørst jeg ei slukker! —
Jeg døer i samme Stund for Titi Aasyn!
(grundende):
Hindre Drabet!? —
Men hvordan?
Alt Capitolium flammer!
(Man hører Tummel og Vaabenbrag bag Skuepladsen).
Hvad lyder hist for Tummel?!
Vaaben! — Sværde klirre;
for sildig er nu min Anger!

Final.

Sextus (knælende):
Guder! huldt beskiærmer
den Ven I Roma gav!
o, før hans Fald sig nærmer
I aabne Sexti Grav!

Tolvte Scene.

Sextus. Annius.

Annius (standser Sextus):
Siig, Sextus, hvi Du iler?

Sextus (forvildet):
Jeg flygter did, hvor Døden smiler! —
O Guder! ved mit Fald
I hævnes skal!
(Han styrter ind i Capitolium).

Trettende Scene.

Annius allene; lidt efter Servilia.

Annius (forundret):
Hvad vil hans Adfærd sige!?
(Servilia iler ind).

Annius (gaaer hende imøde);
Du blegner, elskte Pige? —

Servilia (forfærdet):
Seer Du ei Flammen stige?

Annius (vil lede hende bort):
Du dette Syn undvige!

Servilia.
Jeg frygter for, at Branden
en Hændelse ei tændte;
Haanden, som Nøden sendte,
jeg ahner er en anden!

(Her begynder et Uveir, som vedvarer med enkelte Tordenslag).

Fiortende Scene.

Servilia. Annius. Publius. Chor bag Skuepladsen.

Choret.
Vee!

Publius (iler ind):
Et Oprør er i Giære! —
For Titi Liv jeg bæver!
Hvem kan den Niding være,
som tændte Luen an? —

Choret (udenfor):
Vee!

Servilia, Annius og Publius.
Hør, Jammerskrig sig hæver!

Choret (som før):
Vee!

Servilia, Annius og Publius.
Forfærdelige Brand!

Choret (som før):
Vee!

Femtende Scene.

Servilia. Annius. Publius. Vitellia. Choret.

Vitellia (styrter ind med flagrende Lokker og forvildet Aasyn).
Hvem vil sig huldt forbarme!
hvem siger mig, jeg Arme,

Hvor jeg skal Sextus søge?
De Qvaler sig forøge,
som sønderslide mig!
Hvor findes Sextus? siig!

Servilia, Annius, Publius.
Hvem kan den Niding være,
som tændte Branden an?

Choret (som før):
Vee! Vee!

Servilia, Annius, Publius.
Hør, Jammerskrig sig hæve!

Vitellia (med Gysen):
Min Siel de giennembæve!

Choret (som før):
Vee! Vee!

Servilia, Annius, Publius.
Forfærdelige Brand!

Vitellia.
Jeg staaer paa Gravens Rand!

Choret (som før):
Vee! Vee!

Sextende Scene.

Servilia. Annius. Vitellia. Publius. Choret. Sextus.

Sextus (kommer dødbleg ud af Capitolium; affides):
Ha! hvor skal jeg mig skiule!?
Aabne Dig, Jord! Du opsluge mig!

I Afgrundssvælgets Hule
begrav Uhyrets Liig!

Vitellia (gaaer ham imøde).

Recitativ.

Sextus!

Sextus (vild):

Hvad vil Du Sextus?

Vitellia.

Vildt rulle Dine Øine! —

Sextus (med Rædsel):

Mig Dagens Lys forfærder!

Vitellia (med ængsteligt spørgende Blik):

Titus! — ?

Sextus (fortvivlet):

Han, Verdens Glæde,
faldt for en Morders Glavind!

Canto.

Servilia, Annius, Publius.

Siig: hvo var saa forhærdet,
at løfte Mordersværdet?

Recitativ.

Sextus.

Hiin vilde Fadermorder,
hiin Rædsel for Naturen!
var — var —!

Vitellia (afsides):

Tie dog! Du Arme!
vil Du Dig røbe selv?!

Canto.

Alle Fem.

See! Livets Stierne daler:
Fredsskaberen er død!

Choret (udenfor):

O Rædsel! Svig og Qvaler!
O Jammer, Skræk og Nød!

Ende paa første Act.

Anden Act.

Galleriet fra 1ste Acts 6te Scene.

Første Scene.

Annius; siden Sextus.

Annius (allene):

Guder! at jeg skulde opleve dette! Sørgelige Skiebne! ulykſalige Roma! (pegende paa en Græsbænk): Her sad han ofte i stille Eensomhed, i Platanernes-Skygge, og tænkde paa at lyksaliggiøre sit Folk — det Folk, som myrdede ham! O, utaknemmelige troløse Hierter! med Titus døde alle ædle og trofaste Romeres Haab! —

Sextus (kommer mørk og forvildet fra den anden Side, indsvøbt i sin Kappe og uden at see Annius):

Allevegne — allevegne hans Billede! — Her — og der — og hist! — Er da alting fuldt af Blod? — Hvor disse Hænder ere røde! — Ikke Alverdens Vandstrømme kan tvætte dem rene! Hu! -

(han gyser). Tys! — Var det ikke den Døendes Sukke? — Hvor er han? Bort, Titus! bort! ellers myrder jeg Dig endnu en Gang!

Annius (sagte):

Hvad er det? (han nærmer sig, høit): Sextus!

Sextus (vaagnende af sin Bedøvelse):

Ha! — Du her? lad mig gaae!

Annius.

Hvilket Sprog til Din Ven, Din Broder!

Sextus.

Forlad mig, siger jeg! og giv mig ikke saa ømme Navne.

Annius.

Hvad skal jeg da vel kalde Dig?

Sextus.

Hvad? hører Du ikke det Navn, som fra alle Kanter tordnes mig ind i Sielen: „Morder! afskyeligste blandt alle, alle Mordere!"

Annius.

Forfærdeligt! — Men besind Dig; Du har —

Sextus (afbryder ham):

Et Mord paa Sielen! Ja — hør det, og had mig, afsky mig! Dette Sværd —

Annius

Hold inde! det er ikke muligt!

Sextus.

Ikke ere Gudernes helligste Orakel sandere! Sværdet er endnu farvet med hans Blod!

Annius.

O, I himmelske Magter! Din huldeste Ven, det menneskelige Kiøns første Pryd! — Hvilken Dæmon fra Afgrundene kunde forblinde Dig saaledes? —

Sextus.

Spørg ikke mere! Denne Hemmelighed døer med mig. Gaa, iil og forkynd: Sextus, han, som Titus elskede, som Titus hævede, han har myrdet sin Keiser og sin Velgiører!

Annius.

Det skulde jeg giøre? Jeg!

Sextus (lidenskabelig):

Gaa! og lad mig blive skilt ved et Liv, som jeg afskyer, som er mig den utaaleligste Byrde!

Annius.

Nei, fly, ulykkelige Ven! o, fly, fly! Endnu ahner ingen, at Du har Deel i den Ulykke, som har ramt Roma!

(Han gaaer).

Anden Scene.

Sextus; siden Vitellia.

Sextus (allene):

Hvad giør jeg? skal jeg blive? skal jeg flygte? — Kan jeg undflye min Samvittighed? — Hvad skal jeg med et Liv, som fortæres af Kummer og Hiertenag? — Dog jo, jeg vil flygte! jeg vil leve, for i den dybeste Jammer, eensom og forladt, at af-

sone den Brøde, som trykker mig til Jorden! — Farvel, Fædreneland! Farvel, Italiens blomstrende Dale, hvor jeg saalænge levede skyldfri og lyksalig! — I de vildeste Udørkener vil jeg herefter —!

Vitellia (kommer).

Bort, Sextus! tag Flugten! Bevar Dit Liv, hvorpaa mit beroer! Du og Jeg ere forlorne, hvis man finder Dig! —

Sextus.

Du ikke, Vitellia. Din Brøde er begravet i mit Hierte. Jeg tier — og døer!

Stemmer (raabe udenfor):

Her — her er han!

Vitellia.

Misfundelige Guder! — det er for sildigt!

Tredie Scene.

Vitellia. Sextus. Publius med Vagt.

Publius (stolt og haanlig til Sextus):

Dit Sværd!

Sextus.

Hvorfor?

Publius.

Hvorfor? Spørg Dit Hierte. Mange Sammensvornes eenstemmige Udsagn! — Man har seet Dig komme med blodigt Sværd ud af Keiserens Værelser — og mere end Alt: Guderne selv have tilstrækkelig mærket Dig i denne Stund!

Vitellia (afsides):

O, Jord! Skiul mig og min Synd! snart! snart!

Publius.

Senatet er allerede samlet, for at holde Forhør over Dig.

Sextus (som imidlertid har staaet mørk og tankefuld, flyer nu med Rolighed sit Sværd til Publius, og siger afsides til Vitellia):

Klag ei, min Elskede!

Publius.

Kom! nøl ei længer!

Terzet.

Sextus (til Vitellia):

Ifald et Pust af Vinden
Dig stundum iisner Kinden,
da tænk, at Du fornemmer
mit sidste Aandedrag!

Vitellia.

For mig Du Livet mister! —
O Guder! Hiertet brister!
Din Dødsdom mig beskiæmmer!
Min Straf er mine Nag!

Publius (til Sextus):

Følg m

Sextus.

Jeg følger! (til Vitellia): Lev vel!

Vitellia.

Skuer min Jammer, I Guder!

Publius (som før):
Følg mig!
Sextus (til Vitellia):
Vi skilles, mit Held!
Afskeden Døden bebuder!
Vitellia.
O Jammerdag!
Vildt raser i mit Hierte
den grueligste Smerte!
Min piinte Siel fortære
hver Straf, hvert Nag, hver Qval!
Sextus.
Trods Dødens Bitterheder
jeg evig Dig tilbeder!
Men naar jeg er ei mere
beklag min Død, mit Fald!
Publius (afsides, betragtende Vitellia):
Den stolte Qvindes Taarer
mit Krigerhierte saarer!
dog maae de mig ei røre;
kun Pligten tør jeg høre;
dens Bud jeg lyde skal!

Sammen:

(Han vinker ad Sextus, som træder ind iblandt Vagten, og følger ud med den og Publius, Vitellia styrter fortvivlet ud ad den anden Side).

Fierde Scene.

Stor Sal i det keiserlige Pallads.

Publius. Patricier. Senatorer. Almue. Titus (klædt som en Romer af ringe Stand, staaer affides, men opmærksom iblandt den øvrige Almue-Skare).

En Senator.

I kiende den Ulykke, som har ramt vort Fædreneland. Eders Taarer sige mig, at I føle det Slag, den strenge uforsonlige Skiebne har givet os. Endnu ruger Mørke over Sammensværgelsens Planer; endnu kiende vi kun faa af Deeltagerne i Misgierningen. Senatet har valgt de Viseste af sine Medlemmer, for i Retfærdighedens Tempel at fælde Dom over Sextus, som rimeligviis er Hovedet for denne Morderbande. Vi kunne hvert Øieblik vente deres Beretninger.

En Olding af Almuen.

Lader os evig feire denne Dag som en Sørgefest! Vore Aarbøger fortælle den sildigste Efterslægt, hvad vi have tabt! — Og selv efter Aarhundreders Forløb tone paa denne Dag Klage og Sørgesang i Gudernes Templer!

Titus (kaster sin Forklædning af, træder pludselig frem med Høihed og Majestæt, og siger med Ild og Følelse):

Nei, Romere! Takkesange, Jubelqvad ville vi opsende til Guderne! Jeg lever — lever for Eder — elsket af Eder — —!

(Alle fare tilbage; man hører enkelte Glædes- og Forbauselses-Udraab):

Misfundelige Guder! — Titus!!

Titus.

Forfærdes ikke, mine trofaste Undersaatter! De milde Guder, som vilde lade mig virke endnu længer for Eders Lyksalighed, have holdt en beskiærmende Haand over mig. Da jeg hørde Forræderne Skrig, flygtede jeg ind i mit Pallads, kastede det kongelige Purpur af mine Skuldre, og flygtede ukiendt i denne Dragt til Jupiters Tempel. Lentulus, Anføreren for de Sammensvorne, søger mig i mit Lønkammer, finder mig ikke, troer sig røbet, og kaster Purpur-Kappen om sig, for saaledes ukiendt at frelse sig med Flugten. Sextus styrter efter ham, troer at see mig, og saarer sin Medsammensvorne, i det han troer at have berøvet mig Livet!

Chor.

Til Himlen sig hæver
vor takkende Røst!
Hil Titus! Han lever
til Jorderigs Trøst!

Titus.

Er jeg at beklage?
nei, jeg er lyksalig!
thi for mine Dage
Rom beder saa kierlig!
For Titus hans Sønner
istemme en Bøn;

til Giengield han lønner
med Ømhed hver Søn!

Chor.

Til Himlen sig hæver
vor takkende Røst!
Hil Titus! Han lever
til Jorderigs Trøst!

Første Senator.

O, lyksalige Dag! hvorledes skal Roma yttre sin Henrykkelse!

Publius.

Keiser! Fader! unddrag ei længer Dine sørgende Børn Dit milde Aasyn! Viis Dig iblandt dem, og hør deres Jubel!

Titus.

Ja, jeg iler i mit trofaste Folks sønlige Favn! (til de Forsamlede): Gaaer, mine Venner, og forkynder hvad der er skeet!

(Senatorerne og Almuen gaae ud).

Titus.

Kun eet maa jeg erfare: Sexti Skiebne! Maaskee kan han endnu finde Naade for Senatets Øine — o, kunde han det!

Publius.

Han!? Efter saamange ubedragelige Kiendemærker? —

Titus.

Der kunde vel endnu findes en Undskyldning, en Besmykkelse! — Kommer der da intet Bud fra Senatet? Gaa, Publius, bring mig Efterretning!

Sextus er endnu stedse mit Hierte for dyrebar, til at jeg kan være rolig, førend jeg veed hans Skiebne!

Publius.

O min Keiser! Du driver Din Mildhed for vidt!

(Han gaaer).

Femte Scene.

Titus; strax derpaa Annius.

Titus (allene):

Gaa kun, ængstelige Gamle! Nei, saa pludselig synker intet Menneske fra Dydens Tinde i Lasternes Svælg.

(Annius kommer).

Titus.

Annius! bringer Du Efterretning om Sextus?

Annius.

Jeg beder kun om Naade for ham!

Siette Scene.

Titus. Annius. Publius.

Publius (med et Pergament):

Senatet sender sin Dom. Vee, at jeg skulde have Ret!

Titus.

Saa er det da sandt!

Publius.

Her er hans egen Bekiendelse! Senatet har dømt ham til offentlig Henrettelse. Skrækkeligt,

men retfærdigt! Der fattes blot Din Underskrivt.

Titus.

Almægtige Guder! —

Annius (knæler):

Naade! Naade for den Ulykfalige!

Publius.

Hvad giør Du, Annius? Folket begiærer hans Blod.

Titus.

Forlader mig!

(Annius og Publius gaae).

Syvende Scene.

Titus (allene):

Sorte Troløshed! Hver Time modtog han Beviser paa min Hengivenhed, stedse behandlede jeg ham som Ven — og paa samme Tid lagde han Planer til mit Drab! — ja, Dommen er retfærdig! han skal døe! — (han vil underskrive Dødsdommen, men standser). Døe? — Jeg lade ham døe, uden at have hørt ham? Nei! — (kalder): Vagt! — (En Soldat træder ind). — Man bringe Sextus! — (Soldaten gaaer). Og os er det man misunder! Daglønneren i sin Hytte kiender sin Ven og sin Fiende; — ingen Smiger, ingen Falskhed forehykler ham Følelser, som Hiertet intet veed af; hans Dage ere fredsomme; hans Slummer ubevogtet, men tryg! ene og uden Frygt vender han tilbage til sin nøi-

somme Bolig, der indeslutter alt hans Held og alle hans Ønsker; han har ingen Misundere —, men vi, med alt vor Guld, med al vor Glands, leve vi i evig Ængstelse, og opklække Mordere selv i dem vi overvælde med Velgierninger! — Purpur! kan Du bedække dette!?

Ottende Scene.

Titus. Publius.

Titus (gaaer Publius imøde).
Kommer han, Publius? kommer han?

Publius.
Strax! Jeg hører allerede —

Titus.
O, mit Hierte bæver ved hans Aasyn! det vilde tale hans Sag, men — han forraadede sin Ven: nu skal han finde Dommeren!

Niende Scene.

Titus. Publius. Vagt med Sextus, bleg og i Lænker.

Terzet.

Sextus (bliver staaende ved Indgangen; afsides, med Gysen, i det han løfter Øinene op paa Titus).

Ha! er det ham jeg skuer?
harmfuldt hans Aasyn truer!

hans Mildhed er forsvunden;
jeg ham med Gysen seer!

Titus (afsides, betragtende Sextus):
Vee! O almilde Guder!
hans Blik hans Brøde klar bebuder!
Hans Stierne er nedrunden;
den straaler aldrig meer!

Publius (afsides, betragtende Titus):
Ak! i hans ædle Hierte
nu kiæmpe Ynk og Smerte!
Den Vished, han har vunden,
hans værste Marter er!

Titus (høit og med Majestæt):
Sextus! nærm Dig!

Sextus (nærmer sig et Par Trin, afsides):
Straf og Qvaler
er mig hvert Ord han taler!

Titus (som før):
Du tøver!

Sextus (som før):
Vee! mig Dødens Sveed
ad Panden iiskold triller ned!

Titus.
Sextus! nærm Dig!

Sammen:

Sextus (afsides og fortvivlet):
Hvad er Døden
imod denne vilde Qval!?

Titus og Publius.
See i hans Aasyn Brøden!
nedslaget Blik forkynder mig hans Fald.

Titus (til Publius):
Lad mig være allene med ham.
(Publius gaaer med Vagten).

Tiende Scene.

Titus. Sextus.

Sextus (afsides):
Nei! jeg udholder ikke dette Aasyn!

Titus (afsides):
O, mit Hierte! (høit): Saa er det da sandt!? Sextus Du vilde min Død?

Sextus.
O!

Titus.
Hvormed havde Din Keiser, Din Fader, Din Velgiører fornærmet Dig? Om Du endogsaa kunde glemme Keiseren Titus: mindede da slet intet Dig om Din Ven Titus? er dette Lønnen for min faderlige Omhu? Bævede ikke Din Haand, da Du greb det mordiske Glavind? Og Dit Hierte — var det stumt? — O Guder! hvem skal jeg troe, naar Sextus kunde forraade mig!?

Sextus (styrter for hans Fødder).
Ikke denne himmelske Godhed! Giv mig Forbandelser! — O Keiser! kunde Du skue ind i dette blødende sønderslidte Hierte! — trods min Meeneed, trods min sorte Utaknemmelighed vilde Du ynkes over mig. Mit usle Liv er min Straf! Vær

barmhiertig — og lad mit troløse Blod strømme for Dine Fødder!

Titus.

Staa op, Ulykfalige! — Saavidt bragde Herskesyge Dig! hvad haabede Du at finde paa Thronen? Din høieste jordiske Lykke? — blinde Daare! see hvad jeg fandt der, og ønsk Dig den, hvis Du kan.

Sextus.

Nei, ikke Herskesyge —

Titus.

Hvad da?

Sextus.

Min Svaghed — og Skiebnens Dom!

Titus.

Tal aabenhiertigt og med Tilliid.

Sextus.

Min Tunge er bunden — jeg kan ikke.

Titus.

Sextus — vi ere allene. Din Keiser er ikke tilstede; aabne Vennen Dit Hierte, og hvad Du betroer ham, skal Dommeren ikke erfare. Siig mig den første Aarsag til Din Brøde; samlede ville vi søge Din Undskyldning — og naar den findes, o, neppe bliver Du gladere end jeg!

Sextus.

Jeg kan ikke undskyldes — intet taler til mit Forsvar.

Titus.

Jo — mit Hierte!

Sextus (affides):

O Vitellia! Qvinde! Qvinde!

Titus (med Fortrydelse):

Du tier endnu? Du støder et Hierte fra Dig, som maaskee aldrig mere nærmer sig Dit?

Sextus (fortvivlet):

Guder! naar endes dog mine Qvaler! — Jeg kan ikke!

Titus.

Sextus! —

Sextus.

Døden, Titus! Døden!

Titus.

Du vil blot see Dommeren i mig: velan! det skee! — (kalder): Vagt! (Vagten træder ind). — Fører ham tilbage!

Sextus (synker paa Knæ):

Kun endnu et Kys paa denne Haand!

Titus (til Vagten):

Adlyder mit Bud!

Sextus.

Lad dette være den sidste Naade!

Aria.

Denne sidste Gunst i Livet
skienke Du Din fordums Ven!
glad jeg døer, af Dig tilgivet,
men fortvivlet uden den!

Velfortient' er' mine Lænker:
min Misgierning rædsom er!
Dog, en Taare Han mig skienker,
som mit Hiertes Indre seer.

(Titus giver ham Vink til at forføie sig bort);

Sextus (springer op, og bliver lidenskabelig ved):

Døden jeg fortvivlet møder!
freidig, uden Frygt jeg bløder
men den Tanke, som mig døder,
er at jeg Forræder var!
Hvad er Døden mod den Smerte,
at Din Agt jeg mistet har?
thi hvad Skat var for mit Hierte
som Dit Venskab dyrebar!

(Han gaaer med Vagten).

Ellevte Scene.

Titus (allene):

Afskyelige Halstarrighed! Kunde den ømmeste Fader da tale kierligere til sin strafskyldige Søn? Dette Stivsind allene fortiener Døden. Jeg skylder min haanede Mildhed Hævn! (han gaaer et Par Trin henimod Bordet, men standser). Hævn? — Titus! kunde Du da nedlade Dig til denne lave Attraa, der sætter den Fornærmede i Classe med Fornærmeren? At kunne skille Mennesker ved Livet er det Fortrin jeg har tilfælleds med Snigmorderen: at kunne skienke Liv tilhører kun Guderne og Herskeren — Han leve! — Men Lovene? de tale da forgie-

ves? Brøden gaaer fri? — Er det saaledes Keiseren opfylder sin Pligt? — Titus maa glemme, at Sextus var hans Ven! Manlius og Brutus lærte jo Hiertet at glemme, at de vare Fædre: lader os følge hine store Exempler! (han sætter sig). Venskab og Medlidenhed maae tie; Sextus er Forbryder: — Han døe!! (han skriver under). Ha! der staaer det forfærdelige Ord! det første Blod, som besmitter min Regiering — og det skal flyde fra min Vens Hierte! — Hvad vil Efterverden sige: „at Titus trættedes ved Mildhed som Sylla ved Grusomhed.“ O, hvor gierne vilde jeg ikke benaade! men jeg tør ikke! — Hvis Eftermælet skal anklage mig, da heller for overdreven Mildhed end Strenghed! Men her — her! Altseende, misundelige Guder! styrker mit Hierte! (Ophold, hvori man lidt efter lidt læser i hans Aasyn, at han har fattet en Beslutning. Han gaaer til Udgangen, og kalder): Publius!

Tolvte Scene.

Publius. Titus.

Publius.

Min Keiser!

Titus.

Følg mig til Forum.

Publius.

Og Sextus? —

Titus.

Ogsaa han skal føres derhen.

Publius.

Hans Skiebne —

Titus.

Er afgiort!

Publius.

Den Ulykfalige!

Titus.

Aria.

Skal, o Guder, Fyrstens Hierte
være døvt ved Brødres Smerte:
løfter Kronen af min Tinding,
eller hærder denne Barm!
Kan ei Faderømhed lære
Folket mine Børn at være,
o, da hader jeg den Binding,
som er kiøbt med Skræk og Harm!

(Han gaaer).

Trettende Scene.

Vitellia. Publius.

Vitellia (standser Publius, som vil følge efter Titus).
Publius! tøv! —

Publius (vil gaae).
Tilgiv, Prindsesse! jeg skal følge Keiseren.

Vitellia.
Hvorhen?

Publius.
Til Forum.

Vitellia.

Og Sextus —?

Publius.

Er alt ført derhen.

Vitellia (gysende):

Til Døden?!

Publius

Rimeligt.

Vitellia.

Guder! — og han har talt med Titus?

Publius.

Længe.

Vitellia.

Hvorom?

Publius.

Det er mig ubekiendt.

(gaaer).

Fiortende Scene.

Vitellia (allene):

Det er forbi! — Sextus har aabenbaret min Brøde! — Selv Publius veed den; det læsde jeg i hans Aasyn. Han skyer mig. Retsaa! Alle skye Forbryderinden! — O, havde jeg selv bekiendt alting for Titus! — For sildigt! for sildigt!

Femtende Scene.

Vitellia. Servilia; siden Annius.

Servilia.

O Prindsesse! Sextus — min Broder! man slæber ham til Døden!

Vitellia (med kold Fortvivlelse):

Jeg veed det!

Annius (kommer).

Han skal døe — min Ven! min Broder!

Vitellia.

Seer Du da ikke mit blødende Hierte!? — Hvad kan jeg giøre for ham?

Servilia.

Alt! Dine Bønner ville røre Titus.

Annius.

Sin Brud vil han intet afslaae. O, iil! iil!

Vitellia (med Rædsel):

Hans Brud!? — det er jeg ikke!

Annius.

Saaledes nævnede han Dig i dette Øieblik, og inden Soel gaaer ned, er Du det. Men iil!

Vitellia.

Det kaldte Titus mig? sin Brud? — (sagte): Guder! saa taug Sextus dog? — o, trofaste Hierte, hvis Kierlighed jeg er saa uværdig! (i heftig Sindsbevægelse): Annius — Servilia — ja, kommer! kommer! (atter afsides): Men hvad giør jeg — uden Tanke — uden Overlæg! — (som forvildet med Haan=

den for Panden). Gaaer i Forveien — jeg følger efter. —

Annius.

O, Din Tøven bliver hans Død!

(Han iler ud).

Sextende Scene.

Vitellia. Servilia.

Servilia.

Vil Du lade den favre Yngling segne saaledes i hans Alders Blomster? Var han ikke, næst Titus, Romas Fryd og Haab? — Hvo veed, hvem der har forført ham til den blodige Gierning? Er al Medlidenhed død i Dit Hierte? Vidsde Du, hvor høit han elskede Dig! Stedse var Dit Navn paa hans Læber — og nævnede nogen anden Dig, saa foer han tilbage og blegnede! Du græder, Vitellia?

Vitellia.

Vær barmhiertig, og forlad mig!

Servilia.

Du vil ikke frelse ham?

Vitellia (voldsom):

Jeg besværger Dig: gaa! jeg kommer!

Servilia (veemodigen):

Nu, saa frelse Guderne Dig, inderligelskede Broder! jeg kan intet mere giøre for Dig — (med et harmfuldt Blik til Vitellia): og Vitellia vil ikke! (Hun gaaer).

Vitellia (lidenskabelig):

O, Alt! Alt, min Servilia! — Du miskiender mig grusomt!

Syttende Scene.

Vitellia (allene):

Recitativ.

Nu er Timen, o Vitellia,
hvori Din Fasthed Du skal vise! —
Har Du det Mod, som kræves
til Sexti Blod at see fremsprudle for Din Skyld? —
Sextus! hvem Vitellia er meer end Livet!
ham du forledede til Meeneeds Brøde!
ham, som adlød Din Hævntørst,
som offrer Alt for Dig!
som selv i Døden er Dig tro til det Sidste! —
Du veed hans Uskyld som Din Brøde Du kiender!
og dog Du fro til Keiserthronen haster?
Hvorhen jeg skuer, mig hans Blik vil forfølge!
Hvert Vindpust, hver Støtte vil min Løndom forraade,
og mig for Titus røbe! —
Jeg for hans Fod vil kaste mig, og tilstaae Alt!
Min egen Skyld forringer Sexti Brøde;
maaskee jeg frelser ham, ved selv at synke! —
Men, Haab om Thronens Vælde,
Du svinder for evig!

Aria.

Aldrig mig Glæden
mere tilsmiler!
Kierligheds-Kiæden
brast i min Haand!
Ak! jeg først hviler,
naar dybt i Mulmet
Smerten er dulmet
ved løsnet Aand!
Vee mig Arme!
Skiebnens Harme
knuser mig med vældig Haand!
Mangt et Hierte
ved min Smerte
blødte i en kierlig Barm!

(Hun gaaer).

Attende Scene.

Forum. Folket er forsamlet. Under det følgende Chor kommer Titus med Senatorerne og Vagten.

Chor.

At et evigt Forsynsøie,
o, vor Fader, vor Beskiærmer,
vaager for Dig i det Høie,
det vi saae paa denne Dag!
Den, hvis Daad sig Himlens nærmer,
som de høie Guder ligner,

ham de naaderigt velsigner:
Dydens Sag er Himlens Sag!
Titus (med roligt Alvor):
Man bringe Sextus!

Nittende Scene.

Titus. Senatorer. Folket. Vagt. Annius og Servilia (fra forskiellige Sider).

Annius.
Naade! Naade, Keiser!

Servilia.
Naade for min arme Broder!

Titus.
Hans Skiebne er afgiort.

Annius.
Med denne Rolighed kan Du overgive ham til Døden?

Servilia.
Du, som er Mildheden, Høimodigheden selv!—

Titus.
Han kommer! tier!

Servilia.
O, min Broder!

Annius.
Min Ven!

Syvende Scene.

De Forrige. Publius med Vagt, som omgiver Sextus; lidt efter Vitellia.

Titus (med Majestæt):

Sextus! Du kiender Din Forbrydelse — Du veed Din Dom. Folket og Lovene, den krænkede Majestæt, forraadt Venskab, Jord og Himmel, Alt kræver Din Død og sin Hævn.

Sextus.

Jeg veed det; den er retfærdig.

Vitellia (styrter ind):

Holder inde! holder inde! — Keiser! her for Dine Fødder —!

Titus (løfter hende hurtig op):

Hvad er det? Hvad forlanger Du, Vitellia?

Vitellia.

Retfærdighed! Jeg kommer, for at angive Dig Hovedet for Sammensværgelsen.

Titus.

Hvem er det? Hvem var den Utaknemmelige?

Vitellia.

Jeg! Jeg!

Titus (forfærdet):

Du, Prindsesse!?

Alle (med Forundring og Rædsel):

Guder! Vitellia!

Titus.

Himmel! Ogsaa Du vilde dræbe mig!

Vitellia.

Min Forbrydelse er uden Lige, er grændseløs! Jeg — jeg udrugede Planen til Dit Mord; jeg forførde Din troeste Ven! Jeg misbrugde hans Kierligheds Allmagt til hans Fordærvelse!

Titus.

Og hvorfor? hvad havde jeg giort Dig?

Vitellia.

Ulykfalige Forblindelse! Jeg holdt Din Naade for Kierlighed! Mit Hierte blussede høit for Dig — og jeg saae mig tilsidesat! da — da blev min Kierlighed den meest brændende Hævn!

Recitativ.

Titus.

Hvilken Dag jeg oplever!
I samme Stund een Svig opdages, en anden fødes.
Naar finder Titus da, o milde Guder,
en Ven, som er ham tro!? —
Alt sig forener, troer jeg,
for mig at tvinge, trods mit Hierte,
at vorde grum Tyran!
Men Ondskabs Vælde vinder ei den Seir:
for vis Triumph i Kampen
jeg har min Borgen i min Dyd!
Lad see, hvad Kraft er stærkest:
de Ondes lumske Dolke,
hvad heller Titi Mildhed! —
(med Majestæt til Vagten):
Kom! løser Sexti Lænker!

Jeg vil benaade Morderen
samt alt hans Tilhang:
de nyde Liv og Frihed! —
Forkynder Roma:
Titus er Titus!
skiøndt jeg hiin Udaad veed,
Alt være glemt — og Alt tilgivet!

Final.

Sextus (knælende):
Milde Keiser! Du tilgiver;
men min tunge Skyld vil brænde
i min Barm til Livets Ende!
o, den aldrig slettes ud!

Titus (løfter ham op):
Ved Anger sonet bliver
de Dødeliges Brøde.
Du tillidsfuld tør møde
hist for Olympens Gud.

Vitellia. Servilia. Annius.
Fromme Keiser! Dig vi signe!
o, hvad kan Din Mildhed ligne!
Lad Graad af Glæde
Dit Purpur væde,
thi Frelse er Dit Bud!

Almindeligt Chor.

Sammen:
O! store Zeus!
Dit Blik hans Fied ledsage!
Beskiærm vor Faders Dage!

I Varetægt ham tage
Din vise Almagtshaand!

Sammen:

Titus.

Den Dag min sidste være
jeg glemmer Romas Ære!
min Levetraad afskiære
da Parcens strenge Haand!

Under en stor Grouppe falder Dækket.